

BGM Grooff

Stichting Inclusief Onderwijs

Koningsduin 40

1901ZV Castricum

Grooff1@xs4all.nl

Betreft voorgenomen wetsvoorstel D'66 Recht op onderwijs.

Beste D'66 .

- 1) Wij zijn verheugd te horen dat D'66 een wetsvoorstel wil indienen om Recht op Onderwijs voor elk kind te waarborgen. Dit is de kans om vanuit een achterstand positie in Europa naar de voorhoede qua recht op onderwijs en dan met name voor kinderen met extra ondersteuningsbehoefte, te geraken.
- 2) Het zou echter tegen het kinderrechtenverdrag zijn en tegen het VN verdrag voor de rechten van personen met een handicap (VN verdrag handicap) zijn om beperking van de leerplicht te behouden, (regel 3) "*door de vrijstelling van de leerplicht te beperken tot de jongere die om lichamelijke of psychische reden niet in staat is om zijn persoonlijkheid, talenten en geestelijke en lichamelijke vermogens te ontplooien*".
- 3) In het kinderrechten verdrag art 28 staat dat ieder kind recht heeft op onderwijs.¹ Discriminatie op grond van handicap is uitgesloten (art 2lid1). Artikel 29 lid 1 ² zegt niets over uitzonderingen. Elk kind kan zich ontplooien. Anderszins beweren houdt urenlange kostbare discussies en dure speciale kinderdagverblijven in stand om te bepalen of voor sommige kinderen dit onderwijsrecht al dan niet zou gelden. Artikel 23 lid 3 ³ regelt de ondersteuning voor kinderen met een handicap zodat het kind daadwerkelijk toegang heeft tot school.

---

¹ **Kinderrechten verdrag Artikel 28 lid 1.** De Staten die partij zijn, **erkennen het recht van het kind op onderwijs**, en teneinde dit recht geleidelijk en op basis van gelijke kansen te verwezenlijken, verbinden zij zich er met name toe...

² **ibid Artikel 29 lid1.** De Staten die partij zijn, komen overeen dat het onderwijs aan het kind dient te zijn gericht op:
a. de zo volledig mogelijke ontplooiing van de persoonlijkheid, talenten en geestelijke en lichamelijke vermogens van het kind;

³ **ibid art 23 lid3.** Onder erkenning van de bijzondere behoeften van het **gehandicapte kind**, dient de in overeenstemming met het tweede lid geboden bijstand, wanneer mogelijk, gratis te worden verleend, rekening houdend met de financiële middelen van de ouders of anderen die voor het kind zorgen. Deze bijstand dient erop gericht te zijn te waarborgen dat het gehandicapte kind daadwerkelijk toegang heeft tot onderwijs, opleiding, voorzieningen voor gezondheidszorg en revalidatie, voorbereiding voor een beroep, en recreatiemogelijkheden, op een wijze die ertoe bijdraagt dat het kind een zo

- 4) Ook in het IVESCR (Internationale verdrag voor economische, sociale en culturele rechten) is recht op onderwijs neergelegd.⁴
- 5) Het VN CESCR⁵, veroordeelde in 1994 het weigeren van onderwijs als volgt ⁶: *‘Both de jure and de facto, persons with disabilities have always been discriminated against in various forms, from attempts at attempts at abhorrent discrimination, such as denying children with disabilities the opportunity to attend education’.*
- 6) De Raad van Europa stelt in 2006 *‘Giving people with disabilities the opportunity to participate in mainstream educational structures is important not only for them, but also for non-disabled people who will become aware of disability as part of human diversity’*⁷: Goals I. *‘Ensure that all people, **regardless of the nature and degree of their disability**, have equal access to education and develop their personality, talents, creativity and intellectual and physical skills to the fullest’*;⁸
- 7) Het VN verdrag handicap stelt: Artikel 24 Onderwijs 1. De Staten die Partij zijn erkennen het recht van personen met een handicap op onderwijs. Teneinde dit recht **zonder discriminatie** en op basis van gelijke kansen te verwezenlijken, waarborgen Staten die Partij zijn een **inclusief onderwijssysteem** op alle niveaus en voorzieningen voor een leven lang leren en wel met de volgende doelen: a. de volledige ontwikkeling van het menselijk potentieel en het gevoel van waardigheid en eigenwaarde en de versterking van de eerbiediging van mensenrechten, fundamentele vrijheden en de menselijke diversiteit;
- 8) Het VN-verdrag Artikel 4 voorziet in **Algemene verplichtingen** 1. De Staten die Partij zijn verplichten zich te waarborgen en bevorderen dat alle personen met een handicap zonder enige vorm van discriminatie op grond van hun handicap ten volle alle mensenrechten en fundamentele vrijheden kunnen uitoefenen. Hiertoe verplichten de Staten die Partij zijn zich: **a.** tot het aannemen van alle relevante wetgevende, bestuurlijke en andere maatregelen voor de implementatie van de rechten die in dit Verdrag erkend worden; **b.** tot het nemen van alle relevante maatregelen, met inbegrip van wetgeving, teneinde bestaande wetten, voorschriften, gebruiken en praktijken aan te passen, of

---

volledig mogelijke integratie in de maatschappij en persoonlijke ontwikkeling bereikt, met inbegrip van zijn of haar culturele en intellectuele ontwikkeling.

⁴ Zie art 13 IVESCR . "States parties to this Covenant recognize the right of every person to education", jo art 2.2 the rights set out in this instrument will be exercised without discrimination...

⁵ VN comite voor economische sociale en culturele rechten.

⁶ In its General Observation 5: Persons with Disabilities, E/1995/22, "III. Obligation to eliminate discrimination on the basis of disability

⁷ Recommendationc (2006) 5, In action line 4 para 3.4.1.

⁸ Ibid para 3.4.2.

af te schaffen die discriminatie vormen van personen met een handicap; c. bij al hun beleid en programma's rekenschap te geven van de bescherming en bevordering van de mensenrechten van personen met een handicap; **d. te onthouden van elke handeling of praktijk die onverenigbaar is met dit Verdrag en te waarborgen dat de overheidsautoriteiten en -instellingen handelen** in overeenstemming met dit Verdrag;

- 9) In recente jurisprudentie is het recht op inclusief onderwijs voor elk kind bekrachtigd door het EHRM. In de **zaak G.L. v Italy**⁹. Para 49 zegt ze: In een democratie **is recht op onderwijs** essentieel voor de realisatie van de mensen rechten.¹⁰ Het hof vervolgt in para : ' *the most appropriate means of ensuring these fundamental principles is **inclusive education**, which aims to promote equal opportunities for everyone, especially people with disabilities (Çam, above, 64, with the references mentioned in it). Inclusive education is therefore unquestionably a component of **the international responsibility of states** in this area(Enver Sahin v. Turkey^o 23065/12, 62, 30 January 2018)*'. In Para 54 stelt het hof dat de **beleidsvrijheid** ten aanzien van (inclusief) onderwijs voor de staat **beperkt is**. ' *The Court also recalls that when a restriction of fundamental rights applies to a particularly vulnerable class of population that has in the past suffered significant discrimination, **the state's discretion is then significantly reduced***'. In **Para 69** disabled persons with the opportunity to participate in ordinary educational structures is important not only for them, but also for non-disabled people who will become aware of disability as part of human diversity

Conclusie

- 10) Het internationale recht verzekert het Recht op Onderwijs zonder discriminatie op grond van handicap.
- 11) Het is toe te juichen dat D'66 dit wetsvoorstel indient om ontheffing van de leerplicht voor de groep (veelal hoogbegaafde) leerlingen die met psychische of leerproblemen uitvallen op school, onmogelijk te maken zodat scholen verantwoordelijk blijven voor de leerlingen en aanleiding zien om hun leeromgeving ook voor deze leerlingen aantrekkelijk te maken. Nederland zou evenwel de schande van de vele kinderen zonder onderwijs in Nederland wegnemen als ze leerrecht voor iedereen invoert door artikel 5 van de leerplichtwet afschaffen in plaats van slechts te beperken. Dit is makkelijker dan aangenomen wordt. Zelfs inclusief onderwijs is al vele jaren de norm in landen zoals Italië¹¹, waar de Pisa scores veel beter zijn dan die

⁹ EHRM 59751/15

¹⁰ Ibid para 49 'in a democratic society, the right to education is indispensable to the realization of human rights and occupies a fundamental place(Velyo Velev,)'..... education is a right directly protected by the Convention(*ibidem*).).

¹¹ G.L. v Italy para 17-18.

van Nederland, waar Nederland ook steeds slechter scoort qua geletterdheid en rekenen.

- 12) De belangrijkste voorwaarde om recht op onderwijs te bewerkstellen is de acceptatieplicht door reguliere scholen . Pas dan gaan hindernissen voor het recht op onderwijs aangepakt worden zoals de verschillende overheidsregelingen, die nu gebruikt worden door scholen om kinderen te weigeren. Ook didactiek en pedagogiek zullen aangepakt worden om inclusief onderwijs mogelijk te maken. Zolang er geen acceptatieplicht is voor scholen gaat er dure tijd verloren aan eindeloze discussies en rechtszaken. Wil je hoe dan ook de (dure) keuzevrijheid voor ouders voor een speciale school laten bestaan, laat de keuze voor een reguliere school dan ook aan de ouders. ¹²

Hoogachtend

Drs BGM Grooff, 2 jaar werkzaam geweest als extra handen in de klas op een inclusieve middelbare school in Newham, Londen.

---

¹² Voor het delen van deskundigheid ten aanzien van de stappen die gezet moeten worden op beleidsniveau en qua didactiek en pedagogiek in een inclusief systeem is onze stichting inclusief onderwijs beschikbaar.